ଜଗଦୀଶ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ମାର୍ଚ୍ଚ 29,1995

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ବି. ଏଲ. ହଂସାରିୟା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 :

କ୍ଷତିପୂରଣ- ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ - ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଜମି-ଅଧିଗ୍ରହଣ-ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦାବିଦାରଙ୍କ ଭୂମିଭିତ୍ତିକ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ-ପୌର ସୀମାକୁ ଆଧାର ଭାବରେ ବିଚାରକୁ ନେବା-ବର୍ଦ୍ଧିତ ଦୂରତା ଆଧାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣକୁ କ୍ରମଶଃ ହ୍ରାସ କରିବା- ବୈଧ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ।

ଧାରା 23(1-A), 23 (2) ଏବଂ 28 (1984 ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ):ଏହି ଅଧୀନରେ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ- ହକଦାର ।

ସାତଟି ଗ୍ରାମ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894ର ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା 21.1.1977 ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାପାଳ 11 ଏପ୍ରିଲ୍ 1980ରେ ଧାରା 11 (1) ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବିଚାରର୍ଥେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଫେବୃଆରୀ 9, 1982 ରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆବେଦନ ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତି ଏକର କ୍ଷତିପୂରଣ 57,400 ଟଙ୍କାରୁ 78,000 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦାବିଦାରଙ୍କ ଭୂମିଭିତ୍ତିକ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରମାଣ ନଥିବାରୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୌର ସୀମାକୁ ଆଧାର ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଦୂରତା ଆଧାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ହାରକୁ କ୍ରମଶଃ ହ୍ରାସ କରିଥିଲେ । ଯେଉଁ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଜମି ପାଇଁ 57,400 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରତି ଏକର 78,000 ଟଙ୍କା ଅଧିକ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି କରି ଏହି ଆଧାରରୁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ (i) ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ଜମି ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା; ଏବଂ (ii) ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାମରେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଯାହା ପୌର ପାଳିକାରୁ ଦୂରରେ ଥିଲା, ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତି ଏକର 78,000 ଟଙ୍କା କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ

କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀମାନେ କ୍ଷତିପୂରଣରେ ସମାନତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ କାରଣ ସେମାନଙ୍କର ଜମି ଜନବସତିର ବହୁତ ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାମର ଜମି ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇନଥିଲା ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଦାବିଦାରମାନଙ୍କ ଆବେଦନଗୁଡିକୁ ଖାରଜ କରି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଆବେଦନଗୁଡିକୁ ଆଂଶିକ ଭାବେ ଅନୁମତି ଦେଇ,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ : ବଜାର ମୂଲ୍ୟକୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ନିମନ୍ତେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ଆଇନଗତ ତ୍ରୁଟି କରିନାହାନ୍ତି । ତଥାପି, ଏହା 1984ର ଅଧିନିୟମ 68 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 23 (1- A), 23 (2) ଏବଂ 28 ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ଆଇନର ସ୍ୱଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି କରିଛି, ଯାହା ଅଧିସୂଚନା ତାରିଖରୁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ତାରିଖ କିମ୍ବା ଦଖଲ ନେବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଥାଏ, ବାର୍ଷିକ 12% ରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସୁଧ ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଦାବିଦାରମାନେ ଏପରି ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି । [74- F-G]

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4341/1995 ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି

L.P.A. ସଂଖ୍ୟା 634/1984ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 17.9.1987 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଏସ୍. କେ. ବଗ୍ଗା, ମୁନି ଲାଲ ବର୍ମା, ଶ୍ରୀମତୀ ଏସ୍. ବଗ୍ଗା, ସିରାଜ ବଗ୍ଗା, ପି. ପରମେଶ୍ୱରନ (କୁମାରୀ ଶଶି କିରଣ) (ଏନ୍. ପି.) ଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ୱାଇ. ପି. ମହାଜନ, ରଣବୀର ଯାଦବ ଏବଂ ଜି. କେ. ବଂଶଲ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ଏବଂ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବକୁ କ୍ଷମା କରାଯାଇଛି । ସମସ୍ତ ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ 21.1.1977 ରେ ରାଜପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶିତ ଅଧିସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତହସିଲ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ପଟିଆଲାରେ ଖେରି ଗୁଜରାନ, ବୀର ଖେରି ଗୁଜରାନ, ହାଜି ମାଜରା, ପାସିଆନା ଏବଂ ଶେର ମାଜରା ସମେତ ସାତଟି ଗ୍ରାମକୁ ନେଇ ଏକ ବଡ଼ ଆକାରର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଜିଲ୍ଲାପାଳ 11 ଏପ୍ରିଲ, 1980 ରେ ଧାରା 11 ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ ଉପରେ, ପଟିଆଲାର ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଧୀଶ 4 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1980 ଏବଂ 9 ଫେବୃଆରୀ 1982ରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆବେଦନ ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତି ଏକର କ୍ଷତିପୂରଣ 57,400 ଟଙ୍କାରୁ 78,000 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଜମିଗୁଡ଼ିକ ଶେର୍ ମାଜରା ସହିତ ଜଡିତ । ଏହି ଜମିଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପ୍ରତି ଏକର ପିଛା 57,400 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ହୋଇ, ଦାବିଦାରମାନେ ମାଲୋ ମାଜରା ଗ୍ରାମ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ 78,000 ଟଙ୍କା କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି କରି ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଯୁକ୍ତି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପଦକ୍ଷେପ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଜମି ଭିତ୍ତିରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଅନୁସାରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଜମି ଆବାସିକ ଜନବସତିର ଅତି ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ତେଣୁ, ସେମାନଙ୍କର ଜମି ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାମର ଜମି ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର ଅଧିକାରୀ । ମାଲୋ ମାଜରାରେ ଜମି ପାଇଁ 78,000 ଟଙ୍କାରେ ମଞ୍ଜୁର କରିବା ପରେ, ଯାହା ପଟିଆଲା ପୌରପାଳିକାଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଦୂରରେ, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ସମାନତାରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ଆମେ ଏହି ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ସାରବତ୍ତା ପାଉନାହୁଁ । ରାଜ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ ଆବେଦନଗୁଡିକ ଦାଖଲ କରିନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ବୃଦ୍ଧିର ସଠିକତା ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ଆମକୁ ବାରଣ କରାଯାଇଛି ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଏକ ମୋଟାମୋଟି ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ପୌର ସୀମାକୁ ଆଧାର ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛି ଏବଂ ଦୂରତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା

ସହିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ହାରକୁ କ୍ରମଶଃ ହ୍ରାସ କରିଛି । ଏଠାରେ ଏପରି ଏକ ମାମଲା ଅଛି, ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦାବିଦାରଙ୍କ ଜମି-ଭିତ୍ତିକ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ପଠାଇବା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦାବିଦାରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ଏକ ମୋଟାମୋଟି ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିର ସାମଗ୍ରିକତା ଉପରେ, ଆମର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତ ହେଉଛି ଯେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟକୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ଆଇନଗତ ତ୍ରୁଟି କରିନାହାଁନ୍ତି । ଧାରା 4 (1) ଅଧିସୂଚନା ଜାନୁଆରୀ 21, 1977 ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା, ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏପ୍ରିଲ 11, 1980 ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଫେବୃଆରୀ 9, 1982 ରେ ଦିଆଯାଇଛି, ତେଣୁ, ଏହା 1984 ର ଅଧିନିୟମ 68 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ଧାରା 23 (1-A), 23 (2) ଏବଂ 28 ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ଆଇନର ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି କରିଛି, ଯାହା ଅଧିସୂଚନା ତାରିଖରୁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ତାରିଖ କିମ୍ବା ଦଖଲ ନେବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଥାଏ, ବାର୍ଷିକ 12% ରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସୁଧ ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥାୟୀ ଆଇନ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଦାବିଦାରମାନେ ଧାରା 32 (1-A), 23 (2) ଏବଂ 28 ଅନୁଯାୟୀ ସୁବିଧା ପାଇବା ପାଇଁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି ।

ତଦନୁସାରେ, ଦାବିଦାରଙ୍କ ଆବେଦନଗୁଡିକୁ ଖାରଜ କରାଯାଏ ଏବଂ ଭାରତ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ କେବଳ ଉପରୋକ୍ତ ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଶୋଧିତ ଅଧିନିୟମ 68/1984 ଅନୁଯାୟୀ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ନିଜର ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେବହନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଟି. ଏନ୍. ଏ.

ଦାବିଦାରଙ୍କ ଆବେଦନଗୁଡିକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ରାଜ୍ୟ ଆବେଦନଗୁଡିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।